

Reguleringsmyndigheten
for energi

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 10.03.2026

Vår ref.: 201706172-23 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Godkjenning av metode om harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter etter FCA artikkel 51

1. Vedtak

RME godkjenner forslag fra Statnett til metode om harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter etter Kommisjonsforordning (EU) 2016/1719 av 26. september 2016 om fastsettelse av retningslinjer for langsiktig kapasitetstildeling (FCA) artikkel 51 i henhold til energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b, jf. a¹, jf. NEM-forskriften § 2-4 annet ledd, med det innhold som fremgår av vedlegg I.

Statnett plikter etter dette å anvende metoden som systemansvarlig og TSO dersom Statnett utsteder langsiktige transmisjonsrettigheter i henhold til FCA.

2. Beskrivelse av saken

2.1 Bakgrunn – FCA krever at Statnett legger frem metodeforslag

FCA er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

¹ Jf. FCA artikkel 4 nr. 5, jf. nr. 6 bokstav d, jf. artikkel 52, jf. artikkel 4 nr. 10, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd

Formålet med FCA er å sikre at kraftprodusenter, forbrukere, kraftleverandører og andre aktører i strømmarkedet har gode nok muligheter til å sikre seg mot prissvingninger i døgnmarkedet. Prisene i døgnmarkedet kan endre seg vesentlig både på kort sikt (fra time til time) og på lang sikt. FCA inneholder krav og prinsipper som skal sikre at det er gode nok muligheter for at forbrukere, kraftleverandører og produsenter av strøm kan sikre seg mot prissvingninger.

FCA innebærer blant annet krav om langsiktige transmisjonsrettigheter, eller tilgjengeliggjøring av andre prissikringsprodukter dersom det ikke finnes tilstrekkelige prissikringsmuligheter i markedet. FCA fastsetter detaljerte regler for etablering av en felles metode for beregning av kapasitet mellom budområder frem i tid, for eksempel på årsbasis, månedsbasis eller ukebasis. Videre inneholder FCA vilkår for tildeling av kapasitet mellom budområder i form av langsiktige transmisjonsrettigheter, herunder vilkår for den felles europeiske plattformen for auksjonering av slike rettigheter, samt regler for gjenkjøp og videresalg.

Statnett utsteder per i dag ikke langsiktige transmisjonsrettigheter for norske budområdegrenser. Metoden for harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter etter FCA artikkel 51 vil derfor ikke komme til anvendelse for Statnett i dag. Dette utdypes nærmere i punkt 4.2.

FCA inneholder krav om at Statnett skal utarbeide forslag til nærmere angitte metoder og legge disse frem for RME. Noen av disse metodene skal Statnett utarbeide sammen med andre TSO-er². Det følger av FCA hvilke metoder som skal utarbeides i samarbeid med andre TSO-er, herunder hvilke som skal utarbeides i samarbeid med andre TSO-er i relevante kapasitetsberegningsregioner³ eller andre angitte konstellasjoner, og hvilke som skal utarbeides i samarbeid med alle andre TSO-er i EØS.⁴

RME skal vurdere slike metodeforslag for eventuell godkjenning etter energiloven⁵, jf. FCA artikkel 4, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd.

Ett av forslagene som Statnett skal utarbeide og legge frem for RME for godkjenning, er forslag til metode om harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter, jf. FCA artikkel 51.

2.2 Statnetts høringer av utkast til metodeforslag

Statnett har etter FCA artikkel 6 en plikt til å gjennomføre høring av metodeforslaget før det ferdigstilles og oversendes RME. De synspunkter som kommer frem under høringen skal tas i betraktning når metodeforslaget ferdigstilles.

² «TSO» er en forkortelse for «Transmission System Operator». Statnett er sertifisert av RME og utpekt av Olje- og energidepartementet (OED) (nå Energidepartementet) som norsk TSO, jf. RMEs vedtak av den 1. juli 2022 hhv. OEDs godkjenning og utpeking av den 7. juli 2022

³ Også omtalt som «kapasitetskalkuleringsregioner»

⁴ Island og Liechtenstein deltar ikke i dette

⁵ Lov 29. Juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

Statnett gjennomførte slike høringer i samarbeid med øvrige relevante TSO-er gjennom ENTSO-E. Bakgrunnen for de ulike høringene kommer av TSOenes periodevise vurdering av metoden hvert andre år.⁶ Høringene ble gjennomført i fem perioder.

Høring 16. januar til 17. februar 2017:

I høringsperioden ble det gitt nesten 60 høringsinnspill fra tolv ulike aktører.

I mange av høringsinnspillene ber aktørene om færre særregler og en plan for å fase ut grense- og regions spesifikke bestemmelser. Flere har også spilt inn at reduksjon av rettighetene kun bør brukes som siste utvei, og at årsaker for reduksjon varsles og publiseres raskt. Det var også noe motstand mot å sette et tak på mulighetene for kompensasjon og bruk av finansielle transmisjonsrettigheter (FTR-er) som obligasjoner. Flere høringsinstanser uttalte seg om muligheten til å bruke fysiske transmisjonsrettigheter til balanseformål.

Høring 20. mai til 20. juni 2019:

I den andre høringsperioden ble det avgitt innspill fra tolv høringsinstanser.

Høringsinnspillene for denne perioden gjaldt hovedsakelig en øvre grense for kompensasjon hvor mange innspill omhandlet hvordan denne grensen skulle beregnes. Det var også flere som var bekymret over den nye artikkel 52 nr. 3 bokstav c om muligheten for å kunne avlyse auksjoner ved spesielle hendelser. Til slutt pekte tre aktører på at FTR-opsjoner ikke bør kunne reduseres av driftsmessige hensyn, siden de kun er finansielle rettigheter og dermed ikke påvirker systemdriften direkte.

Høring 20. mai til 20. juni 2021:

I denne høringsperioden ble det gitt innspill fra fem høringsinstanser.

De fleste innspillene for denne perioden omhandlet også øvre grense for kompensasjon, hvor TSOene foreslo å øke denne grensen for hendelser med markedsfrakobling. De fleste aktørene var negative til å øke grensen. Én aktør foreslo også å endre spesifikasjonene til de langsiktige transmisjonsrettighetene.

Høring i to omganger, mellom 7. desember 2022 til 16. januar 2023 og 8. juni til 8. juli 2023:

I denne høringsperioden ble det avgitt innspill fra seks høringsinstanser.

⁶ Se metodens artikkel 68(5) i vedlegg I

I denne perioden handlet innspillene i all hovedsak om motstand til innføring av langsiktig flytbasert allokering. Flere aktører mente ordningen kan øke kompleksiteten, at merverdien av prosjektet ikke er godt nok dokumentert og at løsningen kan gi lav eller ingen kapasitet på enkelte grenser. Noen foreslo også å innføre minstekrav på tildeling av kapasitet per grense. Flere aktører problematiserte også kravene om sikkerhetsstillelse og flere aktører ønsket å fjerne tak på kompensasjon ved avkobling fra det felles døgnmarkedet.

Høring 2. januar til 2. februar 2025:

I den siste høringsperioden ble det avgitt uttalelser fra fem høringsinstanser.

Én aktør støttet fjerning av fristen for registreringsdokumenter. Én aktør støttet innføring av en klar frist for godkjenning av bankgarantier. Det var bred enighet om behovet for tydeligere regler knyttet til REMIT-krav. Flere aktører var bekymret for formuleringen «rimelige grunner», som aktørene mente ga for stor skjønnsmargin.

Når det gjelder pris- og MTU-regler, ble det uttrykt bekymring for økt kompleksitet ved ulike tidsoppløsninger (60 vs. 15 minutter) og risiko for fragmenterte nasjonale løsninger ved full markedsfrakobling. Det var også gjentatte innspill om at fristen for publisering av prisingrenser bør være lengre enn én time før auksjon, samt kritikk av at beregning av sikkerhetsstillelse baseres på spotpriser fremfor forward-markedsdata.

Statnett har, gjennom ENTSO-E, vurdert alle høringsinnspillene for alle høringsperiodene og justert metodeforslaget der det ble ansett som hensiktsmessig.

2.3 Statnetts oversendelse av metodeforslaget til RME

Den 1. august 2023 mottok RME forslag til metode om harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter fra Statnett gjennom ENTSO-E i henhold til FCA artikkel 51, jf. artikkel 4 nr. 1. Den 27. mars 2025 mottok RME forslag til endring av metode om harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter fra Statnett gjennom ENTSO-E.

Metoden og endringsforslaget er utviklet av Statnett i samarbeid med alle TSO-ene i EØS.

2.4 Metodeforslagets innhold

Forslaget gjelder metoden for harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter, som legger til rette for bruk av langsiktige transmisjonsrettigheter.

Metodeforslaget tar for seg tildelingsregler for tildeling av langsiktige transmisjonsrettigheter på grenser mellom budområder i EU. Metodeforslaget inneholder følgende emner:

Tittel 1. *Generelle bestemmelser*: virkeområde, definisjoner og ikrafttredelse.

Tittel 2. *Deltakelse i auksjoner og overføringer*: krav og prosesser.

- Tittel 3. *Finansielle krav*: sikkerhetsstillelse, netting og finansielle garantier.
- Tittel 4. *Auksjonsregler*: spesifikasjoner, budgivning, publisering av resultater og klageperiode.
- Tittel 5. *Retur av langsiktige transmisjonsrettigheter*: harmoniserte regler
- Tittel 6. *Overførsel av langsiktige transmisjonsrettigheter*: inkludert prosedyrer for varsling.
- Tittel 7. *Bruk og godtgjørelse*: inkludert UIOSI-prinsippet og nominasjonsregler.
- Tittel 8. *Reserveprosedyrer*: i tilfelle feil.
- Tittel 9. *Ved reduksjon av langsiktige transmisjonsrettigheter*: prosedyrer og konsekvenser.
- Tittel 10. *Fakturering og betaling*: harmoniserte betalings- og oppgjørsregler.
- Tittel 11. *Diverse forhold*: lovvalg, språk, konfidensialitet, ansvar og tvisteløsning.

2.5 RMEs anmodning til ESA

Etter å ha vurdert metodeforslaget og endringsforslaget, rettet RME den 9. mai 2025 en anmodning til EFTAs overvåkingsorgan ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget, med de endringene som fremkom av endringsforslaget.⁷

RME skal sørge for at ESAs beslutninger gjennomføres i Norge i tråd med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

2.6 RMEs forhåndsuttalelse til ESAs utkast til beslutning

Med det formål å ta hensyn til RMEs synspunkter i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d punkt (iv), ba ESA den 17. september 2025 om innspill fra RME til ESAs utkast til beslutning.

RME avgav uttalelse den 24. september 2025.

RME uttalte at ESAs utkast til beslutning støttet det EØS-rettslige formålet om å oppnå et homogent EØS-område.

Angående metoden uttalte RME at den imøtekommer kravene til HAR som angitt i FCA artikkel 52. Videre uttalte RME at metoden kan bidra til formålet om fastsettelse av langsiktig kapasitetstildeling i tråd med målene omtalt i FCA artikkel 3.

⁷ Jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

RME var positive til de tilpasninger som ESA har fastsatt for å reflektere det relevante rettslige rammeverket i FCA og tredje energimarkedspakke, slik dette er innlemmet i EØS-avtalen. Vi oppfattet at ESAs tilpasninger er nødvendige og hensiktsmessige for å sikre en homogenisert tilnærming.

RME uttalte at innholdet i ESAs utkast til beslutning er innenfor virkeområdet til FCA artikkel 51. Videre uttrykte RME støtte til ESAs vurdering av at forordning (EF) nr. 714/2009 (grensehandelsforordningen)⁸ og FCA gir relevant og tilstrekkelig grunnlag for fastsettelse av metoden.

Utover dette hadde RME ingen bemerkninger til innholdet i utkastet.

2.7 ESAs beslutning

ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 8. oktober 2025. Innholdet i ESAs beslutning er det samme som det RME sluttet seg til gjennom vår forhåndsuttalelse.

3. Regelverk som ligger til grunn for vedtaket

3.1 Grensehandelsforordningen og FCA

FCA og grensehandelsforordningen er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i Norge som forskrift i medhold av energiloven, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Overordnede rammer etter FCA

Formålet med FCA er ifølge artikkel 3 å:

- a) fremme effektiv langsiktig handel med utvekslingskapasitet mellom budområder med langsiktige muligheter for finansiell risikohåndtering mellom budområder for markedsdeltakere.
- b) optimalisere beregningen og tildelingen av langsiktig utvekslingskapasitet mellom budområder.
- c) sørge for ikke-diskriminerende tilgang til langsiktig utvekslingskapasitet mellom budområder.
- d) sikre rettferdig og ikke-diskriminerende behandling av TSO-er, ACER, reguleringsmyndigheter og markedsdeltakere.
- e) ta hensyn til behovet for en rettferdig og velordnet langsiktig kapasitetstildeling og velordnet prisdannelse.

⁸ Forordning (EF) nr. 714/2009 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene og om oppheving av forordning (EF) nr. 1228/2003

f) sikre og forbedre gjennomsiktighet og pålitelighet med hensyn til opplysninger om langsiktig kapasitetstildeling.

g) bidra til effektiv og langsiktig drift og utvikling av transmisjonsnettet for elektrisk kraft og elektrisitetssektoren i Unionen.

Forskrift om elektrisk kraft over landegrensene gjennomfører Norges EØS-rettslige forpliktelser. FCA skal derfor tolkes i lys av grunnleggende EØS-rettslige tolkningsprinsipper som prinsippet om EØS-konform tolkning og homogenitetsprinsippet.

Krav om at Statnett gjennomfører høring av metodeforslaget

Før ferdigstilling av metodeforslaget skal Statnett legge dette ut på høring for aktuelle interessenter, inklusive berørte myndigheter. Dette følger av FCA artikkel 6. Det følger av FCA artikkel 6 at slik høring skal vare i minst én måned.

Etter FCA artikkel 6 skal forslag til metoder som Statnett skal utarbeide i samarbeid med alle TSO-ene i EØS, offentliggjøres og sendes ut på offentlig høring på EØS-nivå. Til sammenligning skal forslag til metoder som Statnett skal utarbeide i samarbeid med andre TSO-er i relevant kapasitetsberegningsregion eller annen nærmere angitt konstellasjon, sendes ut på offentlig høring på det relevante regionale nivå.

TSO-en skal etter FCA artikkel 6 ta hensyn til de innspill som kommer frem under høringsrunden før de sender endelig forslag til metode til RME for godkjenning.

Rammer for innholdet i metoden

Regelverket oppstiller klare rammer for innholdet i metoden som begrenser anledningen til å utøve skjønn ved utarbeidelse og godkjenning av metodeforslaget. Dette følger blant annet av FCA artikkel 51, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Herunder krever FCA artikkel 4 nr. 8 at forslaget inneholder en anbefalt tidsplan for gjennomføringen og en beskrivelse av metodens forventede innvirkning på de overordnede målene for FCA..

Godkjenning

Forslag til metode om harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter etter FCA artikkel 51 skal vurderes av RME for eventuell godkjenning. I den forbindelse skal RME koordinere sin vurdering av forslaget med alle relevante reguleringsmyndigheter i EØS⁹.

⁹ Jf. FCA artikkel 4 nr. 5, jf. nr. 1, jf. nr. 6 bokstav (d), jf. nr. 10,

Etter å ha vurdert forslaget, kan RME henvise metodeforslaget til ESA etter FCA artikkel 4 nr. 10.¹⁰

3.2 NEM-forskriften

Det følger av NEM-forskriften § 2-4 annet ledd at RME skal sørge for at beslutninger truffet av ESA i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 blir gjennomført i Norge i samsvar med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

3.3 Energiloven

Etter energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b, jf. a skal reguleringsmyndigheten ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne relevante metoder.¹¹

4. Begrunnelse for vedtaket

4.1 De formelle kravene til metodeforslaget og beslutningsprosessen er oppfylt

Metodeforslaget er mottatt av RME innenfor Statnetts frist for utarbeidelse av forslaget, og det er gjennomført høring av metodeforslaget i tråd med de krav som følger av FCA.

Etter å ha vurdert metodeforslaget, rettet RME den 9. mai 2025 en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget, med de endringene som kom frem av endringsforslaget.¹² ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 8. oktober 2025.

RMEs vurdering, vår beslutning om å rette en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget, samt ESAs beslutning rettet mot RME om metodeforslaget, overholder gjeldende rammer for slike vurderinger og beslutninger.

De formelle kravene til beslutningsprosessen er dermed oppfylt.

¹⁰ Jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 50 og EØS-komiteens beslutning nr. 205/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

¹¹ Nærmere bestemt metoder for å fastsette vilkår om system- og balansetjenester, planlegging, idriftsettelse eller tilknytning av anlegg i kraftsystemet, som bruk av standardvilkår, den systemansvarliges kapasitetstildeling og håndtering av flaskehalser i overføringsnett, samt utøvelsen av systemansvaret (§ 6-1)

¹² Jf. FCA artikkel 4. nr. 10, jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 50, jf. EØS-komiteens beslutning nr. 205/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

4.2 Vurdering av metodeforslaget

Langsiktige transmisjonsrettigheter (LTTRer) er et tiltak som en reguleringsmyndighet kan be en TSO om å innføre, dersom det ikke finnes tilstrekkelige prissikringsmuligheter i markedet. Alternativt kan reguleringsmyndigheten be TSOen om å gjøre tilgjengelig andre prissikringsprodukter. Det følger av FCA artikkel 30.

Statnett utsteder per i dag ikke langsiktige transmisjonsrettigheter for norske budområdegrenser. I Norden er de vanligste produktene for prissikring systempriskontrakter og EPAD kontrakter (Electricity Price Area Differentials). RME påla Statnett i vedtak av 16. februar 2024 å utrede alternativer for prissikring i norske budområder. Videre godkjente RME auksjoner av EPAD kontrakter mellom norske budområder som tiltak etter FCA artikkel 30 den 19. mars 2025.

Metoden for harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter etter FCA artikkel 51 vil derfor ikke komme til anvendelse for Statnett i dag. Dersom dette skulle endre seg, ved at Statnett innfører langsiktige transmisjonsrettigheter for norske budområder, vil Statnett måtte anvende metoden etter FCA art. 51.

RME vurderer at metodeforslaget oppfyller kravene i FCA artikkel 51 og artikkel 52 ved at forslaget innenfor de gjeldende rammer fastsetter metode om harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter.

Metoden oppfyller kravene til harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter jf. FAC art. 51 og 52 ved å omfatte både fysiske overføringsrettigheter og finansielle transmisjonsrettigheter. Den bygger på prinsippene om ikke-diskriminering og åpenhet, og inneholder alle nødvendige elementer som harmoniserte definisjoner, virkeområde, og et kontraktsrammeverk mellom den sentrale tildelingsplattformen (SAP) og markedsaktørene, inkludert bestemmelser om gjeldende lovgivning, språk, konfidensialitet, tvisteløsninger, ansvar og force majeure.

Videre inkluderer metoden harmoniserte bestemmelser for fysiske rettigheter, beskrivelse av tilgjengelige LTTR-typer og godtgjørelsesprinsipper, samt nominasjonsregler. Den dekker også krav til deltakelse, auksjonsprosess, økonomiske krav og oppgjør, retur og overføring av rettigheter, samt regler for fasthet og kompensasjon. I tillegg åpner metoden for regionale eller grensespesifikke tilpasninger, som type LTTR-er per budområdegrense, godtgjørelsesregimer, reserveprosedyrer og kompensasjonsordninger. Dermed sikrer metoden en helhetlig og harmonisert tilnærming i tråd med gjeldende regelverk.

Oppsummert vurderer RME at metodens innhold vil bidra til å oppfylle de overordnede målene som er angitt i FCA. Innholdet er i tråd med regelverkets rammer for metoden. Alle prosessuelle krav er overholdt. Kravene til metoden etter energiloven og forskrift om elektrisk kraft over landegrensene, herunder FCA, er dermed oppfylt.

Ved sin behandling av metodeforslaget, foretok ESA enkelte tilpasninger som fremgår av ESAs beslutning rettet mot RME av den 8. oktober 2025. Metodeforslaget med ESAs tilpasninger fremgår av vedlegg I. ESAs tilpasninger endrer ikke det materielle innholdet i metoden.

Etter dette er det RMEs vurdering at metodeforslaget kan godkjennes med det innhold som fremgår av vedlegg I.

4.3 Godkjenningens form

RME finner at innholdet i godkjenningen er bestemmende for rettigheter eller plikter til private rettssubjekter, i dette tilfellet Statnett. RMEs vurdering er følgelig at metoden bør godkjennes ved enkeltvedtak rettet mot Statnett.

5. Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Maren Fosser

Førstekonsulent

Godkjent av Inger Cathrine Bugge
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no . RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: - Skrive hvilket vedtak du klager på. - Skrive hvilket resultat du ønsker. - Opplyse om du klager innenfor fristen. - Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.